

RAHVUSVAHELINE RABAPÄEV 27.07.2003.a.

- metsised saavad viimasel ajal oma perekonnaasju (metsisemäng) ajada varsti ainult

rabamännikutes –
aladel, kus
männipuud on veel
säilinud ning
saeääled ning
püssipaugud ei sega paaritusmängust haaratud osavõtjaid.

- sellel aastal käivitus Eesti, Läti ja Hollandi koostööna ja Madalmaade valitsuse PIN/MATRA fondi toel Põhja-Liivi piirideülene märgalade ja metsade kaitse korraldamise projekt. Koostööpartnerid on NigulaLooduskaitseala Administratsioon, Põhja-Vidzeme Biosfäärikaitseala ja Wageningeni Ülikooli Rahvusvaheline Põllumajanduskeskus.

- rabas kõndides tuleb kindlasti jala ette vaadata, sest soojadel suvepäevadel ristuvad suuremate ja väiksemate loomade teed ja rajad inimeste omadega.

- Nigula soostikus pesitsevad rabapüü, põldrüüt, hallõgija, mudatilder, ja väike koovitaja – liigid, kes pesitsevad ainult rabades. Siinsete rabade varasem haruldust maaspesitsevat rabapistrikku pole viimastel aastatel Eestist enam leitud. Viimane teadaolev pesitsusjuht oli Nigulas 1952. aastal.

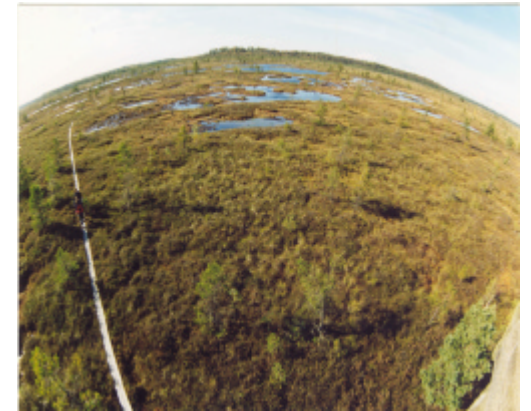
Rahvusvahelist rabapäeva tähistatakse mitmel pool maailmas alates 1990. aastast, Nigula LKA tähistab seda esmakordselt.

Rahvusvahelise rabapäeva kõrgemaks eesmärgiks on turbakaevandamise vähendamine, üldisemalt aga võiks sellel päeval meelde tuletada rabade kohta ja panust ning tähtsust globaalses looduslikus mitmekesisuses.

Ja milline oleks parem võimalus rabapäeva tähistada, kui võtta sõbrad ja pere kaasa ja teha üks pisike matk läbi raba vaimustava mitmekesisuse.

KAS TEAD ET...?

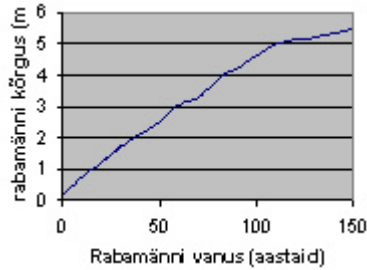
Vaade Nigula rabale
Foto: Jüri Vlassov 2

© Nigula LKA 2003

fotod: Kaja Kübar, Agu Leivits,
Indrek Tammekänd, Jüri Vlassov 2
tekst & kujundus: Kaja Kübar, Murel Merivee
Voldiku valmimist on toetanud:
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus

- jändrikud männid raba platool (kaugemal mineraalpinnasest) on väga vanad.

Mõõtkerabamänni kõrgus, seejärel vaadake lisatud skaalalt männi ligikaudne vanus.

Valk, U., Eesti sood, 1988

- harilik kärnkonn on tänu oma suurusele ning mürgi "kärnadele" ebameldiv suutäis

kiskjatele ning kurjade nõidade sugulaseks peetuna pole kärnkonn ka inimeste lemmik.

- ainult varahommikuste niiskusetilkadega erinevakujulisi tuhandeid ämblikuvörke vaadates, tekib

mingigi ettekujutus nende enamasti märkamatu loomade rohkusest. Ämblikerohkus on väga oluline rabas pesitsevatele lindudele, kes saavad lisakaltsiumi just neist toitudes. Selline on elu...

- tavaliselt mineraalmaal kasvav põdrakanep on leidnud kasvukoha laukas paikneval saarel. Seemned levivad mitut moodi: tuuleilid kannavad seemneid kaugematest kohtadest aga ka linnud toovad neid oma seedekulgas, kust need väljutatakse koos "väetisega" uude asukohta ning seetõttu ilmselt kõrguvadki roosaõielised kõrged taimed tavapärasel kohas.

- Hollandi Nijmegeni ülikooli rabaurijad leidsid Nigula rabast alale uue samblaliigi – narmaslelise turbasambla. See erkroheline, hõremurus taim lisandus teadaolevasse kaitseala turbasammalde nimestikku veerandsajanda liigina.

- suurel älvestikualal on punase triibuga puust mõõtevarras (ülaosas nõoriga), mille pikkus on 3 meetrit. Mõõtevarrast saab tõmmata turbakihi välja ja lükata sisse, kahjuks pole varras 7 m pikkune, et raba turbakihi all paiknevat moreenist põhja puudutada.

- hiilgekiilile otsa vaadates tundub tarmukas elukas helikopteri väike looduslik sugulane olevat. Vastsed sarnanevad valmikuga ("täiskasvanud"

kiiliga) nagu ikka vaegmoondega selgrootute isendite arengus. Noore kiili raske protseduur:

kestast väljumine ja "kuivamine" võtab aega umbes paar tundi. Tühi kest jääb taimevarrele

nukralt õõtsuma, aga sillerdavatiivaline kiil lendab vabana kaugusesse...

- rohelised tulnukad (tiigikonnad) ning oranzid hambad (kobras) on selle aasta uustulnukad Nigula järves. Esimese kohalolekut ei pane tähelegi, kuid teise tegutsemisjälgedest annavad tunnistust langetatud kased järve ääres.

